

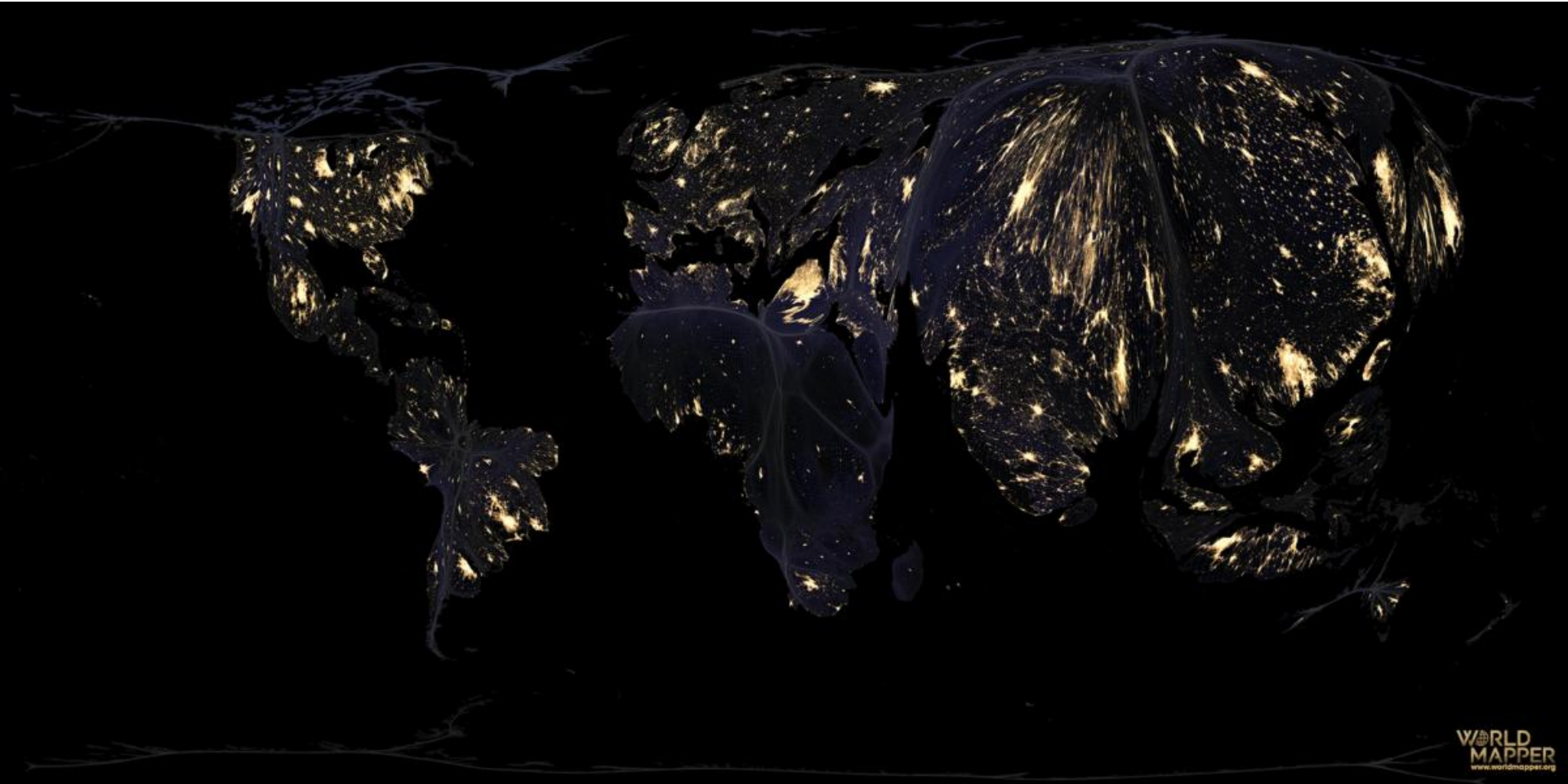
**ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΡΡΙΚΟ ΝΤΥΝΑΝ
ΣΤΟΝ ΜΠΕΡΝΑΡ ΚΟΥΣΝΕΡ**

**ΜΙΑ ΙΣΤΟΡΙΚΗ
ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΤΗΣ
ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ**

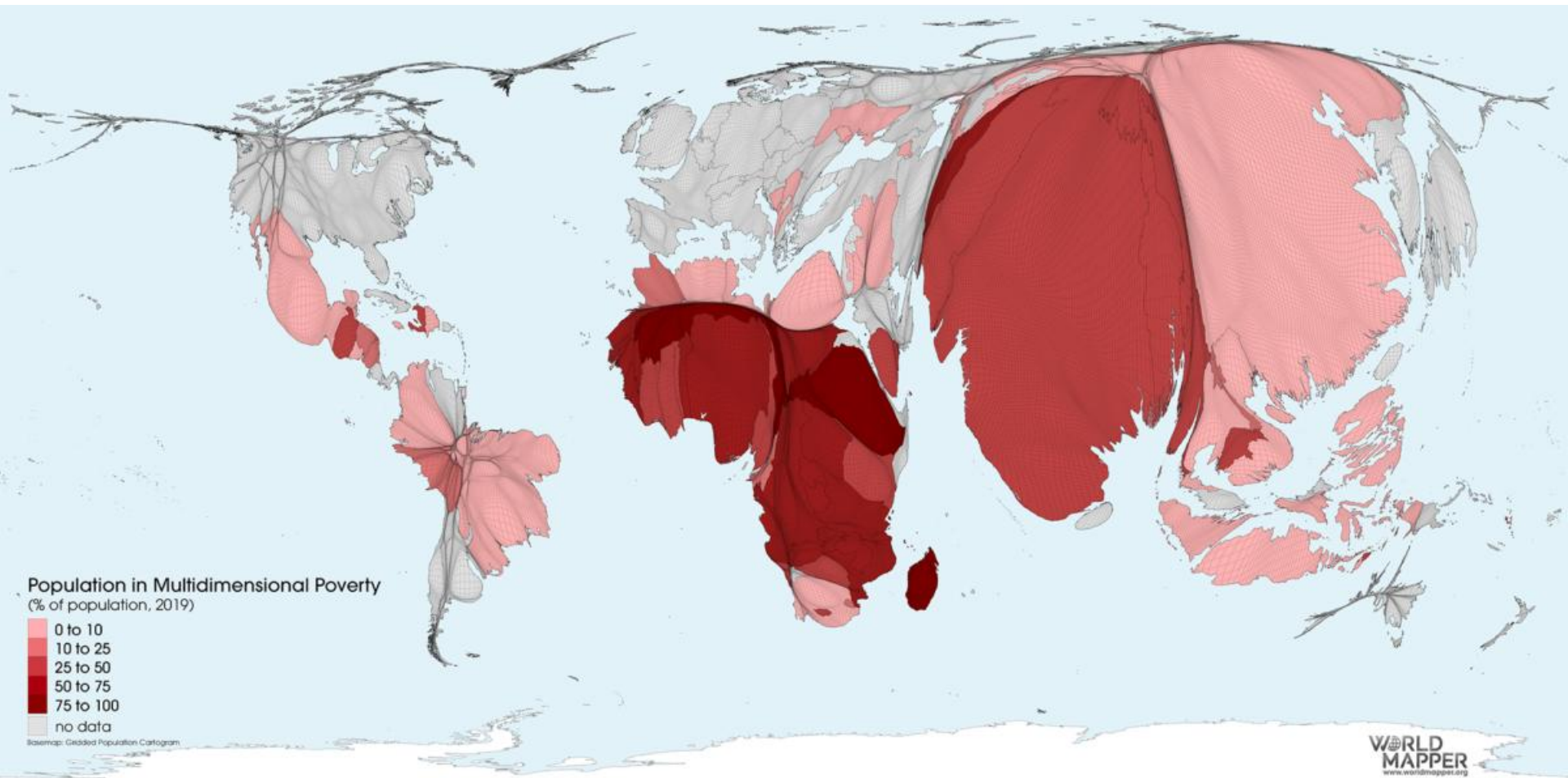
Τι είναι η Παγκόσμια Υγεία (Global Health)

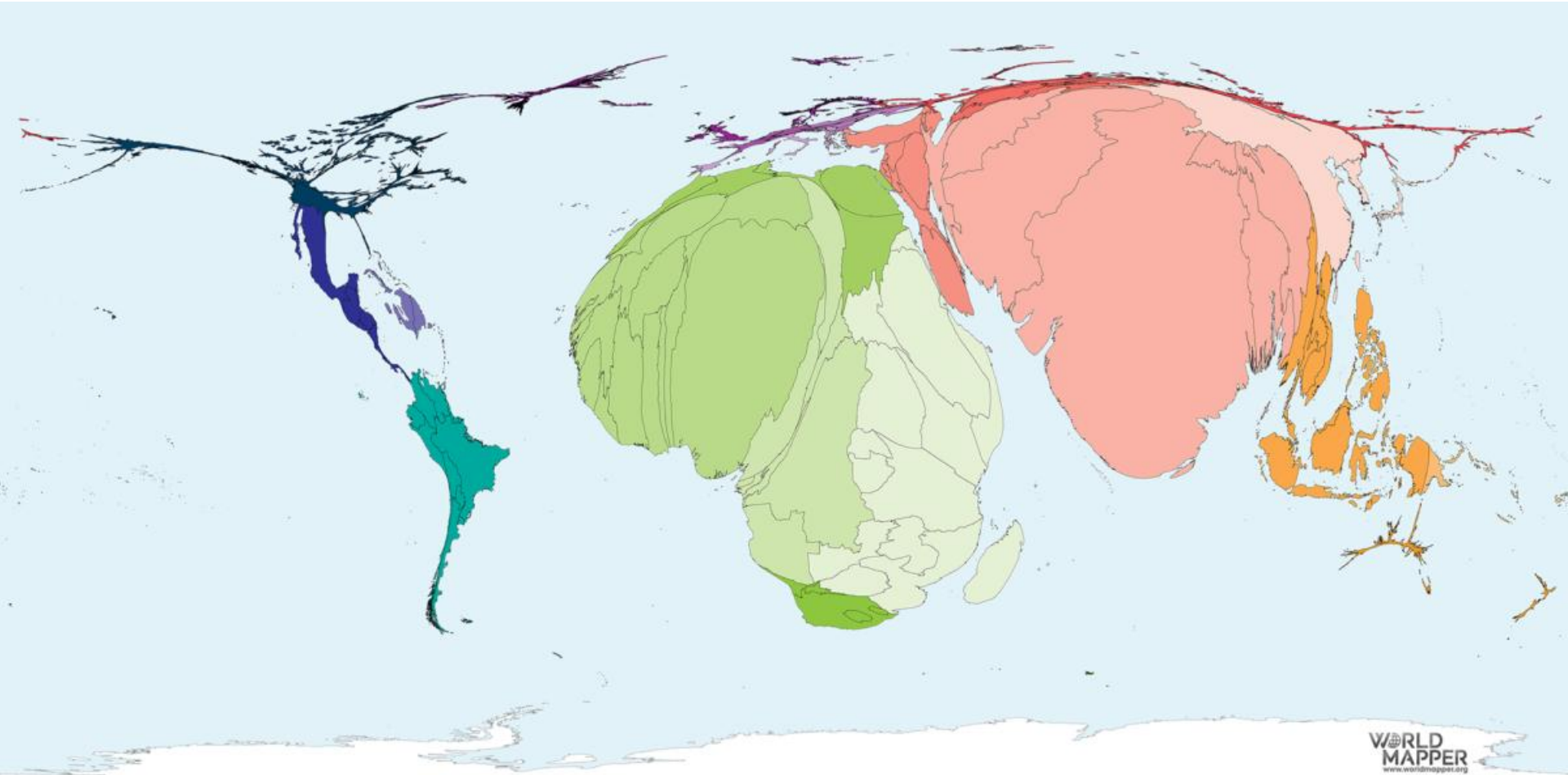
Ο κόσμος μας τη νύχτα

Ο κόσμος μας με οικονομικούς όρους (φτώχεια)

Ο κόσμος μας με όρους δημόσιας υγείας (νεο

Η άνιση πρόσβαση στη θεραπεία R&D - πατέντες - δικαίωμα στα φάρμακα

MEDICINES
SHOULDN'T BE
A LUXURY

Η έννοια της ανθρωπιστικής ιατρικής

wide range of practices with few obvious connections between them. Battlefield medicine and surgery, rural dispensaries in remote areas, campaigns to raise awareness about health problems in poor countries, emergency teams in disaster situations, vaccination campaigns, health education, help for marginalised groups in affluent countries and public health advice are just some examples of actions that fall within the scope of “humanitarian medicine” when they are carried out by organisations and in circumstances that

ICRC

INTERNATIONAL

FEDERATION

act:onaid

World Health Organization

OXFAM

Η ΠΡΟΙΣΤΟΡΙΑ...

Ο ΑΝΘΡΩΠΙΣΜΟΣ ΣΤΟΙΧΕΙΟ ΤΩΝ ΘΡΗΣΚΕΙΩΝ

- **ΣΤΟΝ ΙΟΥΔΑΙΣΜΟ** η έννοια της ελεημοσύνης (tsedaka) «προς τον ξένο, το ορφανό, την χήρα και τον φτωχό» (Γεν.18,19)
- **ΣΤΟΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟ** συναντάται η πρώτη μορφή οργανωμένης παροχής βοήθειας στον αδύνατο

Zedaka

Zedaka
abundantia refert vor dem Tode, heißt es in der jüdischen Tradition. Wohltätigkeit, auf hebräisch Zedaka, ist ein grundlegendes religiöses Gebot. Seit Jahrhunderten verfügt jede gläubige jüdische Gemeinde über eine Vielzahl von Fürsorgeeinrichtungen. Alte und Kranke, Witwen und Waisen, arme Bräute und von Ort zu Ort wandernde Talmudschüler - sie alle werden unterstützt.

Folgen Sie dieser Tradition und werfen Sie eine Spende ein.

Spenden gehen an folgende Einrichtungen:

- ZwSt Zentralwohlfahrtsstelle der Juden in Deutschland
- WIZO Women's International Zionist Organization
- AWO Arbeiterwohlfahrt

Zedaka
According to Jewish tradition, "charity saves from death". Charity, Zedakan in Hebrew, is a fundamental religious commandment. For centuries every larger Jewish community has had a variety of welfare organizations to help support the old and the sick, widows and orphans, poor brides and journeying Talmud scholars.

You are invited to follow this tradition. Please place your donation in the opening.

Donations will be divided among the following institutions:

- ZwSt Zentralwohlfahrtsstelle der Juden in Deutschland
- WIZO Women's International Zionist Organization
- AWO Arbeiterwohlfahrt

Η χριστιανική ελεημοσύνη

- Τα μοναχικά τάγματα (φραγκισκανοί, Κόρες της ελεημοσύνης κλπ).
- Ο Francisco de Vittoria στο Πανεπιστήμιο της Salamanca μιλάει για πρώτη φορά για την φιλευσπλαχνία προς τον ηττημένο αντίπαλο
- Ο Ιησουΐτης Francisco Suarez (XVI αι.) κάνει για πρώτη φορά διάκριση μεταξύ των μαχητών και των αόπλων.
- Ο Καλβίνος διακηρύσσει το δικαίωμα στην ανυπακοή προς τις αρχές όταν διεξάγουν άδικο πόλεμο

Το Ισλάμ...

- Το κοράνιο μιλάει για την βοήθεια (ελεημοσύνη) στον αδύνατο (Ζακατ)
- Παρ' όλα αυτά, η Μουσουλμανική θρησκεία χαρακτηρίζεται από έλλειψη ανεκτικότητας προς τον «άπιστο» μη μουσουλμάνο

Η φιλοσοφική σκέψη

Η αρχαιότητα

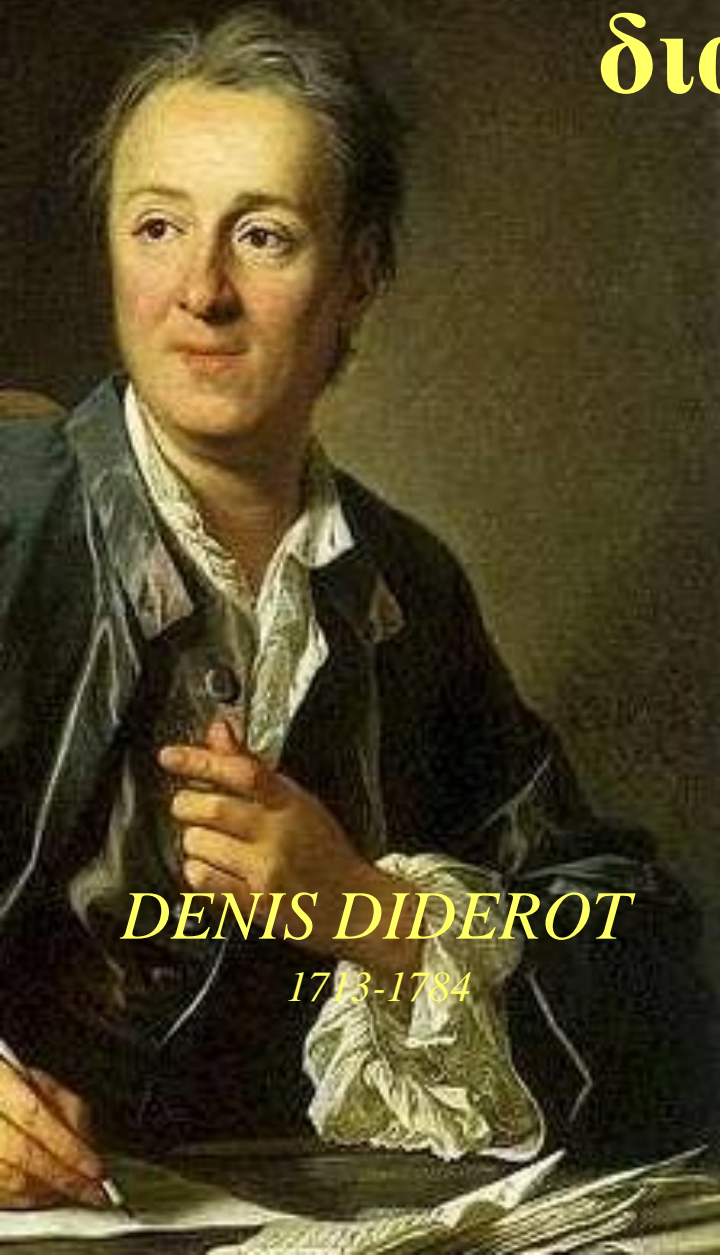
- Ο Αριστοτέλης στην «Ηθική» ορίζει «το Καλό» και την αλληλεγγύη μεταξύ των ανθρώπων, αποκλείοντας όμως τους σκλάβους
- Ο Κικέρων στο «περί καθηκόντων» διατυπώνει την υποχρέωση της αλληλεγγύης και εκφράζει την ιδέα της κοινής μοίρας του ανθρώπινου γένους

Η φιλοσοφική σκέψη του μεσαίωνα

- **1625** : Ο Hugo Grotius (1583-1645) δημοσιεύει το πρώτο κείμενό του για το δίκαιο του πολέμου και της ειρήνης και θεωρείται ο πατέρας του Διεθνούς Δικαίου.
- **1713**: Ο Αββάς του Αγ. Πέτρου διατυπώνει το σχέδιο “μόνιμης ειρήνης στην Ευρώπη”
- Ο Vattel :διατυπώνει αρχές δικαίου προστασίας των αδυνάτων σε καιρό πολέμου

Ο ανθρωπισμός, παιδί του διαφωτισμού

DENIS DIDEROT
1713-1784

- Ο 18ος αιώνας χαρακτηρίζεται από μία έκρηξη κειμένων και ορισμών
- Οι Βολταίρος και Ρουσώ εγκαταλείπουν τον θρησκευτικό όρο ελεημοσύνη υιοθετώντας τους όρους «φιλανθρωπία», «ανθρωπότητα», «αρετή της ανθρωπότητας» κλπ.
- Ο Ντιντερό στην Εγκυκλοπαίδεια δίνει την διάσταση της αγάπης προς την ανθρωπότητα
- Λαβουαζιέ, Μαρά, Κοντορσέ κ.α.

Η Γαλλική επανάσταση και οι νέες ιδέες

- Η Γαλλική επανάσταση κατέργησε το σύστημα της εκκλησιαστικής ελεημοσύνης
- Στην άλλη άκρη του Ατλαντικού δημιουργούνται οι πρώτες «ενώσεις (associations, Unions) με υπόβαθρο τα αισθήματα για την κατάργηση της δουλείας η τις εμπορικές ανταλλαγές.
- Η συλλογή χρημάτων για το Ελληνικό ζήτημα (Σατομπριάν) είναι η πρώτη συλλογική έκφραση ιδιωτικής έκφρασης έμπρακτης αλληλεγγύης.

Οι μεγάλοι πόλεμοι του 19ου αιώνα και οι μεγάλες επιδημίες

- Ο πόλεμος της Κριμαίας
(1854 -1856)
- 95 000 νεκροί Γάλλοι
από τους οποίους 75 000
πέθαναν από
δυσεντερία)
- 22 000 νεκροί Άγγλοι
στρατιώτες

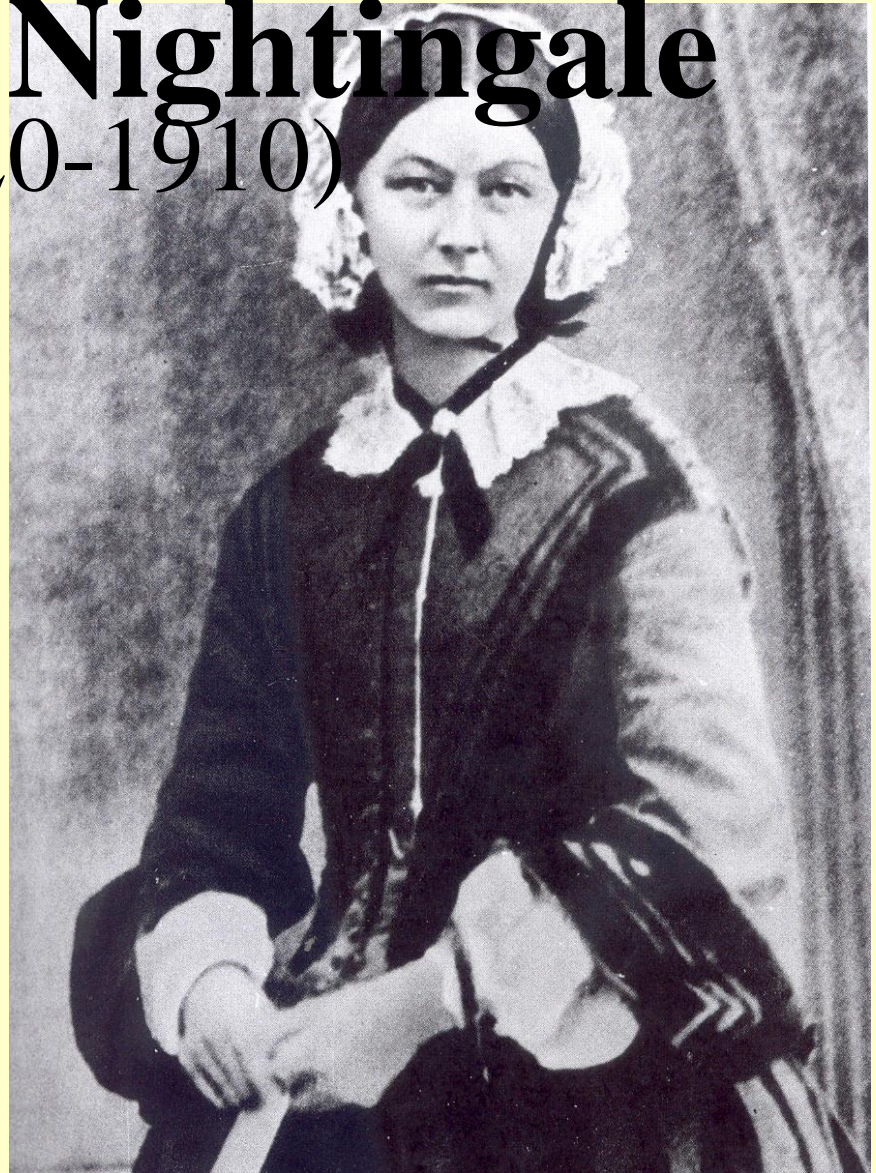

Η μορφή της

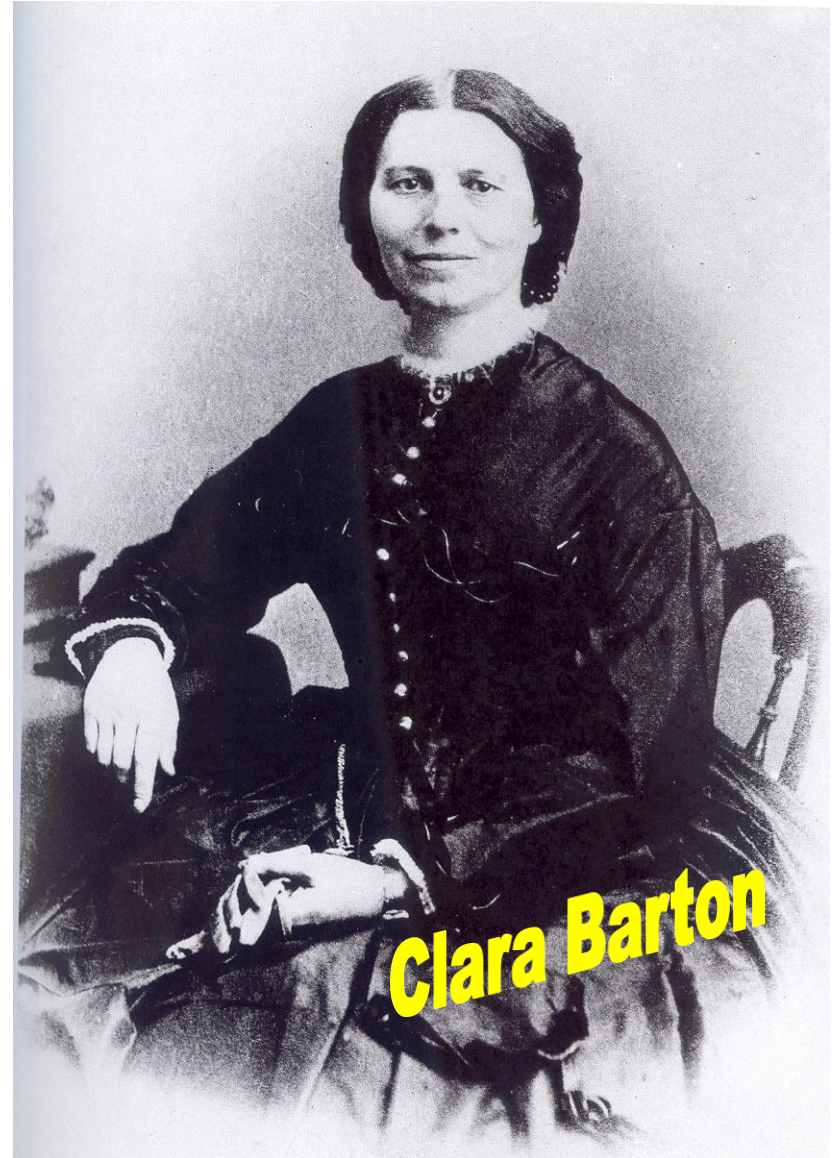
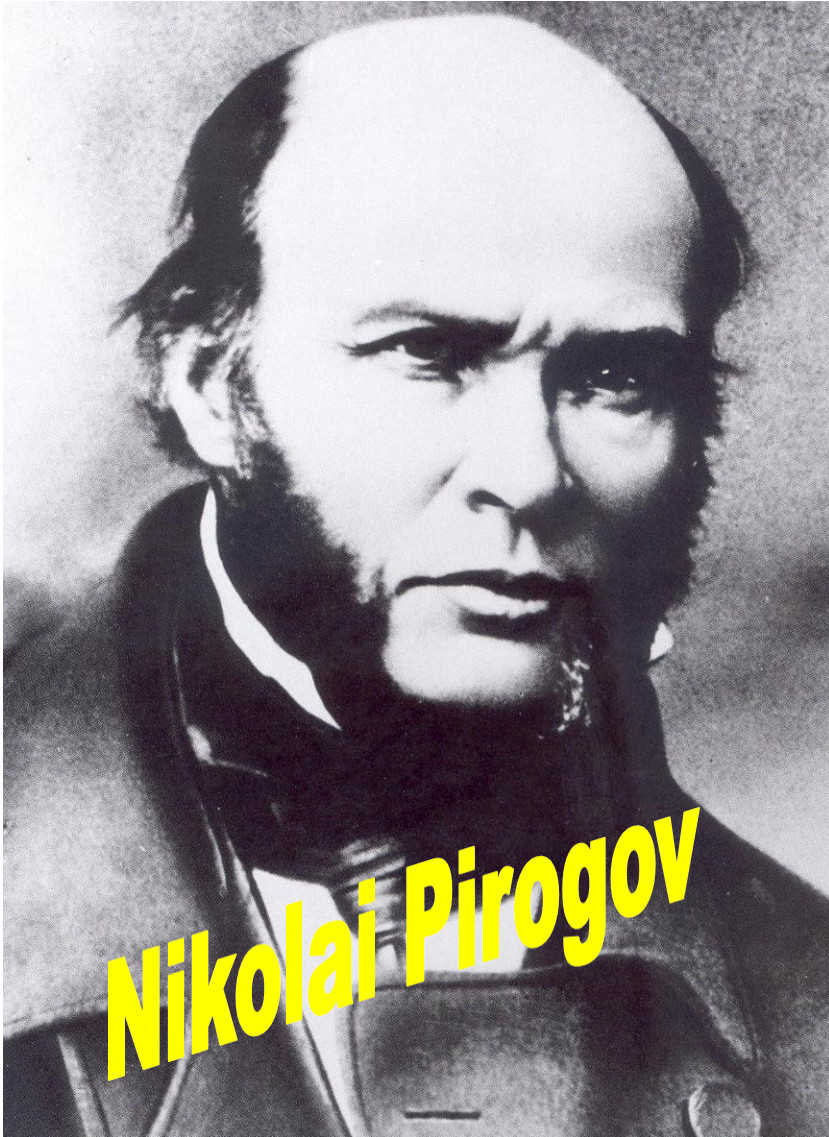
Florence Nightingale

(1820-1910)

- **Ιδρύτρια του λειτουργήματος της Νοσοκόμας.**
- **1854 συμμετέχει στον πόλεμο της Κριμαίας και αναδιοργανώνει το σύστημα περίθαλψης των τραυματιών (Νοσοκομείο του Σκουτάρι)**

ΟΙ ΠΡΟΔΡΟΜΟΙ...

ο 20ός Αιώνας

Η γέννηση του Ερυθρού Σταυρού

- Μάχη του Σολφερίνο 24/6/1859
- 6000 νεκροί και 40 000 τραυματίες Αυστριακοί, Ιταλοί και Γάλλοι
- εγκατάλειψη των τραυματιών και αιχμαλωσία των Αυστριακών γιατρών από τους Γάλλους

Jean Henry Dunant

1828-1910

- *Γεννήθηκε στη Γενεύη*
- *γιος πλούσιων Γάλλων Ουγενότων εμπόρων*

Jean Henry Dunant

1828-1910

- *βρέθηκε τυχαία στο Σολφερίνο και έγραψε το βιβλίο «Αναμνήσεις από το Σοφερίνο»*
- *Πήρε το πρώτο Βραβείο Νόμπελ ειρήνης το 1901*

...it-il pas à souhaiter qu'ils
cette espèce de congrès pour formuler
ternational, conventionnel et
lois agréé et ratifié, servirait
tés de secours pour les blessés
Europe? Il est d

Η Επιτροπή του Διεθνούς Ερυθρού Σταυρού **Comité international de la Croix-Rouge** (CICR)

- 1863 ιδρύεται με την ονομασία «Διεθνής Επιτροπή βοήθειας στους τραυματίες»
- 1864 Πρώτη Διεθνής Σύμβαση της Γενεύης
- 1875 Η επιτροπή παίρνει την ονομασία «Επιτροπή του Διεθνούς Ερυθρού Σταυρού»
- 1877 εισαγωγή του συμβόλου της Ερυθράς Ημισελήνου δίπλα στον ερυθρό σταυρό για τα Μουσουλμανικά κράτη

ICRC

Ο Ερυθρός Σταυρός στον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο

- 1914: Ίδρυση της Διεθνούς επιτροπής Αιχμαλώτων πολέμου

- Πρώτη Υπηρεσία αναπήρων του ΕΣ

Ο Ερυθρός Σταυρός στον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο

- 1918 Συμφωνία αμοιβαίας ανταλλαγής αιχμαλώτων πολέμου
- 1917 Δεύτερο βραβείο Νόμπελ Ειρήνης

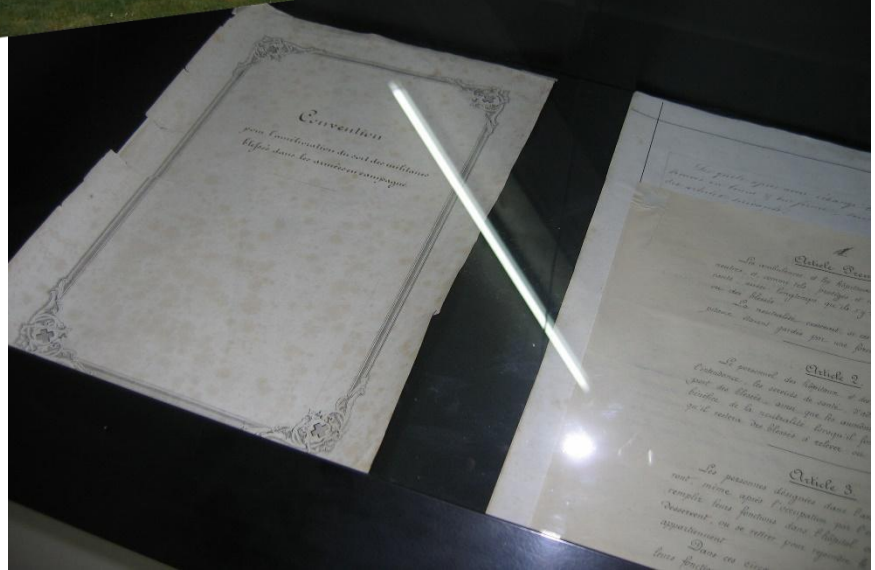
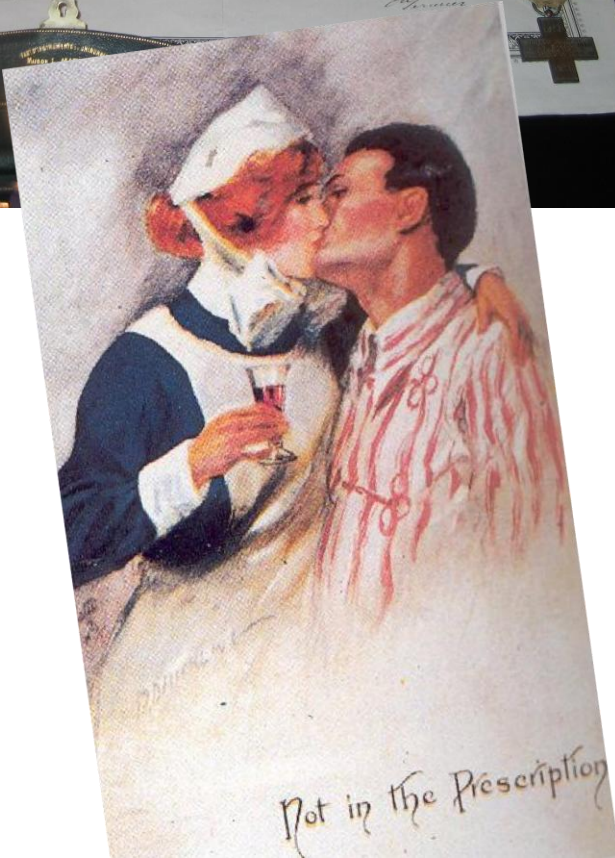

Εν τούτοις πολλοί πιστεύουν ότι ο Ερυθρός Σταυρός δεν μπόρεσε να παρέμβει αποτελεσματικά σε ένα πόλεμο που χαρακτηριζόταν από απίστευτη βαρβαρότητα (Annette Becker 1998)

Ο δεύτερος Παγκόσμιος Πόλεμος

- Από τα 12 εκατ. αιχμαλώτων πολέμου τα 7 εκατομμύρια δέχτηκαν άμεσα ή έμμεσα στην προστασία της Σύμβασης της Γενεύης
- Πραγματοποιήθηκαν 5000 επισκέψεις σε στρατόπεδα και μοιράστηκαν 33 εκατ. δέματα.
- Λαμπρή δράση πολλών εθνικών επιτροπών του ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ.

Ο δεύτερος Παγκόσμιος Πόλεμος

- Ο ΔΕΣ κατηγορήθηκε ότι δεν αντιστάθηκε όσο θα μπορούσε και κατά πολλούς* παρέμεινε σιωπηλός στην πραγματικότητα των στρατοπέδων συγκέντρωσης των Ναζί στέλνοντας μάλιστα 750 00 δέματα στους κρατούμενους!
- Ο ΔΕΣ ήταν ο μόνος Οργανισμός που μπόρεσε να στείλει εκπρόσωπο (Maurice Rossel) στο Άουσβιτς.
- Η έκθεσή του για τις μεθόδους γενοκτονίας των Εβραίων παρέμεινε στο συρτάρι **
- Ο ΔΕΣ έκλεισε τα μάτια στην συνεργασία με εθνικές επιτροπές που βρίσκονταν κάτω από ναζιστικό έλεγχο (Πολωνία)*

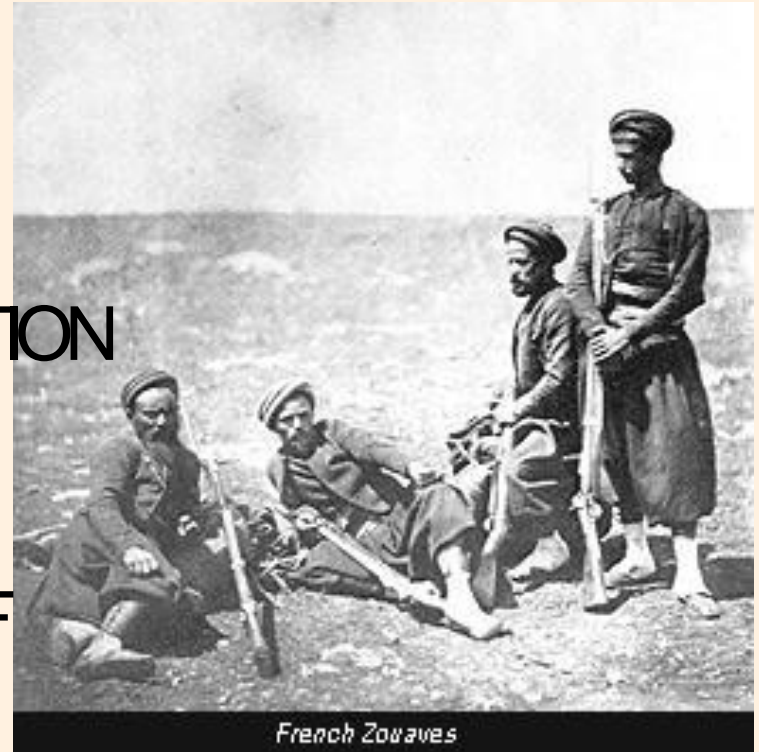

**Rony Brauman 1995, 1996,*

*** JC Favez 1988*

Άλλοι μεγάλοι πρωταγωνιστές της ανθρωπιστικής δράσης

- 1900: CARITAS INTERNATIONALIS
- 1918: FIGHT THE FAMINE
- 1918: SAVE THE CHILDREN FUND
- 1921: AMERICAN RELIEF ASSOCIATION (ARA)
- 1946: CARE (COOPERATIVE FOR AMERICAN REMITTANCIES/RELIEF EUROPE/EVERYWHERE)
- 1942: OXFAM (OXFORD COMMITTEE FOR FAMINE RELIEF)

Ο πόλεμος της Μπιάφρα και η γέννηση των ΓΙΑΤΡΩΝ ΧΩΡΙΣ ΣΥΝΟΡΑ

**Ποιοι παράγοντες ευνόησαν την δημιουργία του
νέου αυτού κινήματος;**

- **Το ιδεολογικοπολιτικό σκηνικό**
 - Ο ψυχρός πόλεμος και η αδυναμία παρέμβασης του ΔΕΘ στην Κορέα και στο Βιετνάμ
 - Η αντίληψη της αυτοδιάθεσης των λαών
 - Το ιδεολόγημα του περάσματος από την προκαπιταλιστική μορφή παραγωγής στον σοσιαλισμό και στην δυνατότητα αυτόνομης ανάπτυξης των χωρών του 3ου Κόσμου
- **Η έκρηξη των media**
- **Ο Μάης του 1968**

"the french doctors"

- Ο BERANRD KOUCHNER και η ομάδα του καταφέρνουν να σπάσουν το φράγμα της σιωπής και να φέρουν τον λιμό της Μπιάφρα, αυτού που ονομάστηκε το «νέο Σολφερίνο» μέσα στα σπίτια των Γάλλων
- Δημιουργείται ένα προηγούμενο που αναγκάζει την διπλωματία, και την κρατική μηχανή να ακολουθήσουν
- Έχει γεννηθεί αυτό που σήμερα αποκαλείται

"le sans-frontierisme"

Ποια είναι τα στοιχεία της νέας αυτής κίνησης;

- Η δράση παρά τα εμπόδια και τα τερτίπια της διπλωματίας και των συνοριακών διαφορών
- Η ευελιξία και η αμεσότητα της έγκυρης ιατρικής παρουσίας έστω και με πενιχρά (στην αρχή) μέσα.
- Η μαρτυρία και η διαμαρτυρία .
- Η καταγγελία και η δημοσιοποίηση

Μερικοί ιστορικοί σταθμοί της δράσης των **"french doctors"**

- Δράση στο Αφγανιστάν που ελέγχεται από Σοβιετικές δυνάμεις
- Δράση στην Ερυθραία σε εμπόλεμη σχέση με την Αιθιοπία
- Δράση στην Αγκόλα σε έδαφος που ελέγχεται από αντάρτες της UNITA
- Δράση στο Κουρδιστάν
- Για πρώτη φορά επίσημη δράση στην ΕΣΣΔ στον σεισμό της Αρμενίας
- Δράση στην Καμπότζη στους boat people
- Σχίσμα στους MSF ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ MDM

Το σημερινό σκηνικό

Οι Διεθνείς Οργανισμοί Αρωγής

- **ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΗΝΩΜΕΝΩΝ ΕΘΝΩΝ**

- ΟCHA, UNICEF, UNAIDS, FAO,

- **ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΗ**

- ECHO, EUROPAID,

- **ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ**

- **NATO**

- **OCDE (ORGANISATION DE COOPERATION ET DU DEVELOPEMENT ECONOMIQUE)**

**Οι «ανθρωπιστικοί»
πόλεμοι**

Το σημερινό σκηνικό

ΜΕΓΑΛΟΙ ΙΔΙΩΤΙΚΟΙ ΧΟΡΗΓΟΙ

- **BIL & MELINDA GATES FOUNDATION**
- **Susan Thompson Buffett Foundation**
- **CLINTON FOUNDATION**
- **TONY BLAIR FOUNDATION**
- **SOROS FOUNDATION**
- **GLOBAL AIDS PROJECT**
- **MALARIA PROJECT**

<http://www.oecd.org/dataoecd/23/4/22272860.pdf>

Το σημερινό σκηνικό

Οι κρατικοί οργανισμοί Ανθρωπιστικής και αναπτυξιακής βοήθειας

- USAID
- CIDA
- DIFID
- COOPERATION FRANCAISE
- COOPERATION ESPANOLA
- NORWEGIAN PEOPLES' AID
- SU-TCHI
- ISLAMIC RELIEF
- ΥΔΑΣ-HELLENICAID

Αληθινή
βοήθεια η
άσκηση
εξωτερικής
πολιτικής;

Η ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ

**Οι Μη Κυβερνητικές
Οργανώσεις**

NGOs

FRIENDS OR FOES?

ΕΙΔΗ ΜΚΟ ΑΠΟ ΝΟΜΙΚΗ ΑΠΟΨΗ

- *ΑΣΤΙΚΑ
ΣΩΜΑΤΕΙΑ*
- *ΑΣΤΙΚΕΣ ΜΗ
ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΕΣ
ΕΤΑΙΡΙΕΣ*
- *ΙΔΡΥΜΑΤΑ*

ΒΑΣΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΜΙΑΣ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΜΚΟ

- ***ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΔΟΜΗ & ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ***
- ***ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΥΤΙΚΟ ΔΕΙΓΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ (ΜΑΖΙΚΟΤΗΤΑ)***
- ***ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΠΟ ΚΕΝΤΡΑ ΕΞΟΥΣΙΑΣ***
- ***ΕΛΛΕΙΨΗ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ ΠΡΟΣΗΛΥΤΙΣΜΟΥ Η ΑΙΤΗΣΗΣ ΑΝΤΑΛΛΑΓΜΑΤΩΝ***

Η ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑ

- ΠΟΛΙΤΙΚΗ
- ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

ΕΙΝΑΙ ΕΦΙΚΤΗ
ΜΙΑ ΑΛΗΘΙΝΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑ;

Οι ΜΚΟ σύμβολο της ανθρωπιάς...

ΕΙΔΗ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ

- ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ
ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΗ
ΒΟΗΘΕΙΑ
- ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ
ΒΟΗΘΕΙΑ

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ

- Η ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΟΤΗΤΑ
- Η ΟΥΔΕΤΕΡΗ ΣΤΑΣΗ
ΣΕ ΣΥΡΡΑΞΕΙΣ
- Η ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑ ΑΠΟ
ΤΟΠΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ η
ΑΡΧΕΣ ΚΑΤΟΧΗΣ
- Ο ΣΕΒΑΣΜΟΣ ΤΩΝ
ΤΟΠΙΚΩΝ ΣΥΝΗΘΕΙΩΝ
ΚΑΙ ΕΘΙΜΩΝ

ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ

- **ΟΧΙ ΕΛΕΗΜΟΣΥΝΗ ΑΛΛΑ
ΕΚΦΡΑΣΗ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗΣ
ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ ΣΕ
ΠΛΗΘΥΣΜΟΥΣ ΠΟΥ
ΒΡΙΣΚΟΝΤΑΙ ΣΕ ΚΙΝΔΥΝΟ**
- **ΕΚΠΛΗΡΩΣΗ ΕΝΟΣ ΧΡΕΟΥΣ
ΤΟΥ ΑΝΑΠΤΥΓΜΕΝΟΥ ΚΟΣΜΟΥ
ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΤΡΙΤΟ ΚΟΣΜΟ**

Ο «ανθρωπισμός» του κράτους και οι σχέσεις με τις Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις

- Πόσο αληθινά «ανθρωπιστική» είναι η κρατική βοήθεια;
- Υπάρχουν καλοί και κακοί πληθυσμοί σε κίνδυνο;
- Πόσο ανεξάρτητες είναι οι Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις;

Θεμιτές πολιτικές φιλοδοξίες
και εξαγορά της
Ανθρωπιστικής δράσης

Ο εκλεκτικός «Ανθρωπισμός» των Διεθνών Οργανισμών

- Σομαλία
- Βοσνία
- Κόσσοβο
- Αφγανιστάν
- Ιράκ
- Σουδάν
- Λιβύη
- Συρία...

• Δυνάμεις επιβολής ειρήνης
(peace making)

• Δυνάμεις διατήρησης της
ειρήνης (peace keeping)

• Δυνάμεις κατοχής

Τι είναι σήμερα οι Μη Κυβερνητικές οργανώσεις αρωγής;

- Επείγουσα η αναπτυξιακή βοήθεια;
- Εξειδίκευση και επαγγελματισμός η αυθόρμητο κίνημα αλληλεγγύης και εθελοντικής προσφοράς;
- Αξιόπιστοι σύμμαχοι στις προσπάθειες αυτοδύναμης ανάπτυξης του Τρίτου Κόσμου η διαχειριστές στην ανακύκλωση του χρήματος του πλούσιου Βορά;

**IN A WORLD
FULL OF PRINCESSES.**

DARE TO BE BATMAN.